

LOGISTIKA OSIGURANJA NOGOMETNIH UTAKMICA

Senfner, Romeo

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:525327>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-16**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
SPECIJALISTIČKI DIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ POSLOVNO UPRAVLJANJE

Romeo Senfner

LOGISTIKA OSIGURANJA NOGOMETNIH UTAKMICA

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, ožujak 2021.

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
SPECIJALISTIČKI DIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ POSLOVNO UPRAVLJANJE

Romeo Senfner

LOGISTIKA OSIGURANJA NOGOMETNIH UTAKMICA

SECURITY LOGISTICS AT FOOTBALL MATCHES

ZAVRŠNI RAD

Kolegij: Primijenjena logistika

Mentor: doc. dr. sc. Darko Rendulić

Matični broj studenta: 0619409030

Karlovac, ožujak 2021.

ZAHVALA

Zahvaljujem se Veleučilištu u Karlovcu, svim profesorima i stručnim službama, što su mi omogućili kvalitetno i stručno školovanje te pružili nova znanja iz područja poslovnog upravljanja.

Iskrenu zahvalnost upućujem mentoru i sadašnjem nositelju kolegija „Primijenjena logistika“, doc. dr. sc. Darku Renduliću, te nositeljici kolegija u 4. (ljetnom) semestru u akademskoj godini 2010./2011., mr. sc. Ljerki Luić, kada sam prisustvovao predavanjima.

Osobito im zahvaljujem što su mi svojom neiscrpnom energijom tijekom nastave, duboko usadili svoje znanje i iskustvo. Mentoru još jednom hvala na savjetima, vođenju te pomoći pri pisanju ovog završnog rada.

Srdačnu zahvalnost, prije svega, želim izraziti svojoj obitelji, koja je svoje vrijeme nesebično odvojila kao potporu mom studiranju.

Zahvaljujem svom pokojnom ocu Mladenu, bez čije financijske potpore ne bi bio u mogućnosti studirati.

Naravno, zahvalu dugujem kolegicama i kolegama studentima, koji su mi svoje iskustvo i znanje spram poslovnog upravljanja iskreno i predano prenosili tijekom cijele nastave i izvan nastave. Znanja i iskustva prenose se i dalje kroz poslovne kontakte i kroz neformalna druženja, odnosno prijateljstva koja su se izrodila iz studentskih dana.

I na kraju, velika zahvala pripada i mojim rukovoditeljima i kolegama s posla, bez kojih završetak ovog studija ne bi bio ostvaren.

Romeo Senfner

Sažetak

Unutar pojedine organizacije, logistika omogućuje stvaranje uvjeta za sučeljavanje s okruženjem. Državnu upravu definiramo kao djelatnost koja u državi obavlja državne poslove kojima se zadovoljavaju interesi i potrebe građana uz državnu kontrolu zakonitosti u radu. Sadržaj poslova državne službe, kao i način postajanja državnim službenikom propisuju se zakonima. Odnosi između građana i države definiraju se zakonima. U policijskom smislu, logistiku možemo definirati kroz načelo ekonomičnost kao podršku policijskim službenicima na terenu sa svime onime što im je potrebno, kada, gdje i u kojem stanju i u kojim količinama, a uz zahtijevanu minimalnu potrošnju resursa za postizanjem uspjeha zadatka. Ona se može realizirati na tri načina i to kao redovna potpora i po planu, koja se provodi prije, za vrijeme i nakon intervencije, kao žurna popuna ili popuna na zahtjev koja se provodi kad u intervenciji dolazi do promjene u dinamici postupanja te do povećane potrošnje sredstava te se tražena sredstva žurno dostavljaju na mjesto postupanja i kao premještanje. Kod policijskih intervencija, nogometne utakmice spadaju u situacije koje će se dogoditi u određeno vrijeme. Logistika u policiji osigurava sredstva za rukovođenje i intervenciju koji se definiraju kao sredstva, posebice informacijska i komunikacijska sredstva, oružje, uređaji, vozila, životinje i dokumentacija, koja omogućavaju ili potpomažu rukovođenje i intervenciju, s ciljem osiguranja sigurnosti imovine i zaštite života i osobne sigurnosti građana.

Ključne riječi: logistika, državna uprava, policija, nogometna utakmica

Summary

Within an organization, logistics enables the creation of conditions for coping with the environment. State administration is defined as an institution which deals with the affairs of state, which fulfils the needs and interests of the citizens, with the state controlling and ensuring the legality of its work. The ways in which a person becomes a civil servant and their scope of work are prescribed by law. The relationship between the citizens and the state is defined by law. When it comes to police work, logistics is defined as support to police officers in the field. This support includes everything police officers need, when, where, in what state and what amount they need it, bearing in mind the required minimal consumption of resources needed for the successful completion of a task. This can be achieved in one of three ways: as regular planned support, which is given before, during, and after an intervention, as urgent provision or provision on demand, which is implemented when an intervention causes a change in the dynamics of action and increased consumption of resources which are then promptly delivered to the scene, and as repositioning. In relation to police interventions, football matches belong to the category of events that happen at a set time. Police logistics provides resources for management and intervention which are defined as resources, especially information and communication means, weapons, devices, vehicles, animals and documents, which enable or support management and intervention with a view to securing and protecting the property and the lives and personal safety of the citizens.

Key words: logistics, state Administration, police, football game

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada.....	1
1.2. Izvori podataka, metode prikupljanja i obrade podataka.....	1
1.3. Sadržaj i struktura rada	1
2. LOGISTIKA	3
2.1. Pojam i značenje logistike	3
2.2. Definicija, sadržaj i zadaće logistike	4
2.3. Razvojne faze poslovne logistike.....	6
2.4. Sustavna postavka kao osnovica logističke koncepcije.....	7
2.5. Shvaćanje poslovne logistike	7
2.6. Logistički sustavi.....	8
2.7. Logistički informacijski sustav i fizički logistički sustav	9
2.8. Kratki prikaz logistike u drugim poslovnim funkcijama	10
2.9. Integralni pristup poslovnoj logistici	10
2.10. Obilježja logističke koncepcije	11
3. POVEZANOST LOGISTIKE I DRŽAVNE UPRAVE	12
4. SUSTAV DRŽAVNE UPRAVE	17
4.1. Ustroj i poslovi Ministarstva unutarnjih poslova	17
4.2. Definicija i uloga policije	19
4.3. Ustroj policije	21
4.3.1. Ravnateljstvo policije	21
4.3.1.1. Odjel za sprječavanje nereda na sportskim natjecanjima	21
4.3.2. Policijske uprave	23
4.3.3. Policijske postaje	23

5. LOGISTIKA I POLICIJA.....	25
6. LOGISTIKA OSIGURANJA NOGOMETNIH UTAKMICA.....	28
6.1. Obveze organizatora prije i za vrijeme odigravanja nogometnih utakmica ..	29
6.2. Značaj i uloga redarske službe	31
6.3. Pripremne mjere osiguranja nogometnih utakmica.....	33
6.4. Sastavljanje situacijske slike na primjeru iz prakse	35
6.5. Organizacijske mjere osiguranja nogometne utakmice	37
6.6. Sažeti prikaz pisanog plana.....	41
6.7. Provjera uspješnosti (evaluacija).....	46
7. ZAKLJUČAK.....	47
LITERATURA.....	48
POPIS ILUSTRACIJA	50

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

Policija je središnja služba Ministarstva unutarnjih poslova koja građanima pruža zaštitu njihovih temeljnih ustavnih prava i sloboda i zaštitu drugih Ustavom Republike Hrvatske zaštićenih vrijednosti. Neredi na nogometnim utakmicama česta su pojava u Republici Hrvatskoj. Često se uz nasilničko ponašanje pri tim neredima čuje govor mržnje i izvode nekorektne koreografije. Nije neuobičajeno čuti da obitelji s malom djecom pa i ostali građani, na dan odigravanja nogometne utakmice, izbjegavaju prolaz u blizini nogometnog stadiona ili dolazak na nogometni stadion. Predmet i cilj ovog rada je objasniti složenost poslova, zadaća i mjera koje se poduzimaju pri osiguranjima nogometnih utakmica u cilju zaštite gledatelja, navijača, igrača i službenog osoblja, odnosno prikazati povezanost i značaj logistike pri izvršenju policijskih zadaća.

1.2. Izvori podataka, metode prikupljanja i obrade podataka

Kao izvori podataka za izradu ovog rada korišteni su podaci prikupljeni iz stručnih literatura i s interneta. Pri izradi rada korištena je deskriptivna metoda.

1.3. Sadržaj i struktura rada

U prvom poglavlju rada opisani su predmet i cilj rada, izvor podataka, metode prikupljanja i obrade podataka te sadržaj i struktura rada. U drugom poglavlju rada prikazane su opće, teorijske postavke o logistici. Drugo poglavlje sastoji se od deset pod poglavlja koje obuhvaćaju: pojam i značenje logistike, definiciju i zadaće logistike, razvojne faze, sustavnu postavku kao osnovicu logističke koncepcije, shvaćanje poslovne logistike, logističke sustave, prikaz logistike u drugim poslovnim funkcijama, integralni pristup logistici i obilježja logističke koncepcije. U trećem poglavlju rada opisana je povezanost logistike i državne uprave. U četvrtom poglavlju rada definiran je i raščlanjen sustav državne uprave od ministarstva do policijske postaje i zadaće svakog od njih. Sastoji se od tri pod poglavlja koja obuhvaćaju: ustroj i poslove Ministarstva unutarnjih poslova, definiciju i ulogu policije te ustroj policije. U petom poglavlju rada opisan je odnos logistike i policije. U šestom poglavlju rada, na primjeru

iz prakse, opisana je logistika osiguranja nogometne utakmice. Šesto poglavlje sastavljeno je od sedam pod poglavlja, koja opisuju: obveze organizatora prije i za vrijeme nogometne utakmice, značaj i uloga redarske službe, pripremne mjere osiguranja nogometne utakmice, sastavljanje situacijske slike na primjeru iz prakse, organizacijske mjere osiguranja nogometne utakmice sažeti prikaz pisanog plana i provjeru uspješnosti (evaluaciju). U zaključnom dijelu rada, naglašen je značaj logistike u provedbi policijskih zadaća.

2. LOGISTIKA

2.1. Pojam i značenje logistike

Logistika je višeznačan pojam. Podrijetlo riječi „logistika“ je trostruko. Pojavljuje se od osnova grčkih riječi „lego“ (zamisliv) i „logik“ (proračunat, logički misleći) te francuske riječi „loger“ (kratkotrajno zbrinjavanje gosta ili vojnika i njegovo smještanje u stambenu prostoriju).

U stručnoj literaturi, naziv logistika, veže se uz sljedeće riječi:¹

- logistikós (gr) – vješt, iskusan u procjeni, dio strategije koji se odnosi na sredstva za transport, nastambe i opskrbe vojskom na terenu.
- logos – razum, mišljenje, sveopći sklad, razuman, razborit čovjek.
- loger (fr) – stanovati pod vedrim nebom, smjestiti se

S obzirom da se logističke aktivnosti uglavnom oslanjaju na razum, vještinu i iskustvo, smisleno je vjerovati da grčke riječi kao korijeni naziva logistike imaju najčvršće uporište.

Logistika u svakodnevnom životu znači potporu, pomoć i podršku. Logistika je zapravo potporna aktivnost svim drugim aktivnostima. Možemo se zapitati kada smo zadnji puta bili na nekom sportskom događaju? Svi smo mogli primijetiti da je organizator takvog događaja morao navrijeme osigurati potrebno osiguranje koje je bilo zaduženo za osiguranje reda itd.

Logistika u vojnom području odnosi se na usmjerene aktivnosti vezane uz transport i smještaj vojnog materijala, opreme i ljudstva i održavanja opreme, odnosno potporu oružanim snagama.

Logistika u gospodarstvu podrazumijeva skup aktivnosti usmjerenih u kretanje dobara od proizvođača do potrošača.

Izraz „logistika“ je u gospodarsko-znanstvenu literaturu ušao iz vojnog područja. Za razliku od vojnog područja, u kojem se logistika odnosi na trupe i dobra (proizvode i sl.), u gospodarskom području ona se u prvom redu odnosi na dobra (materijalne tokove). Nadalje, za razliku od vojne logistike, u poslovnu logistiku spada održavanje

¹ Šamanović, J., **Prodaja, distribucija, logistika - Teorija i praksa**, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split, 2009., str. 69

proizvodne opreme. Posebno je važna razlika i u ciljevima, koji se u vojnoj logistici postavljaju na osnovi vojno-političkih kriterija, a u poslovnoj logistici postoje tehnološki, ekonomski i socijalni kriteriji.²

2.2. Definicija, sadržaj i zadaće logistike

Opći pojam logistike je provođenje i upravljanje pokretanja i smještanja ljudi i/ili dobara, te kao pomoćne aktivnosti koje se odnose na ovo pokretanje, unutar sustava koji je usmjeren na postizanje određenih ciljeva.³

Logistike poduzeća definirana je kao ukupnost zadataka i mjera koji proizlaze iz ciljeva poduzeća, a odnose se na optimalno osiguravanje materijalnih, informacijskih i vrijednosnih tokova u transformacijskom procesu poduzeća.⁴

Ako to stavimo u kontekst policije, tada je bitna zapovijed i može se reći da se logistička zapovijed sastoji u tome da se na raspolaganje stavi odgovarajuća količina relevantnih objekata kao logističkih predmeta (ljudi, oprema, informacije) na pravo mjesto u sustavu, u pravom trenutku, u pravoj kvaliteti uz prave troškove.

Kao znanost o upravljanja logistika potječe iz SAD-a. Logistika je onaj dio procesa lanca opskrbe koji planira, uvodi i kontrolira uspješan, učinkovit tok i zalihe proizvoda, usluga i odnosne informacije, od točke izvora do točke potrošnje, da bi se ispunili zahtjevi kupaca.⁵ Kao znanost logistika u gospodarstvu predstavlja ekonomsku disciplinu i dio znanosti o upravljanju koji proučava tokove i preobrazbu ekonomskih sadržaja u okviru poduzeća.

U suvremenoj poslovnoj logistici, logistika je suvremena upravljačka koncepcija za razvoj, oblikovanje, upravljanje i realizaciju učinkovitih i uspješnih tokova objekata (dobara, informacija, novca i financija) u široko postavljenim sustavima stvaranja vrijednosti u poduzeću i u onima kod kojih se prelaze granice poduzeća.⁶

² Segetlija, Z.: **Uvod u poslovnu logistiku - Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje**, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku | Ekonomski fakultet Osijek, Osijek, 2013., str. 11

³ Segetlija, Z.: **Uvod u poslovnu logistiku - Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje**, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku | Ekonomski fakultet Osijek, Osijek, 2013., str. 11

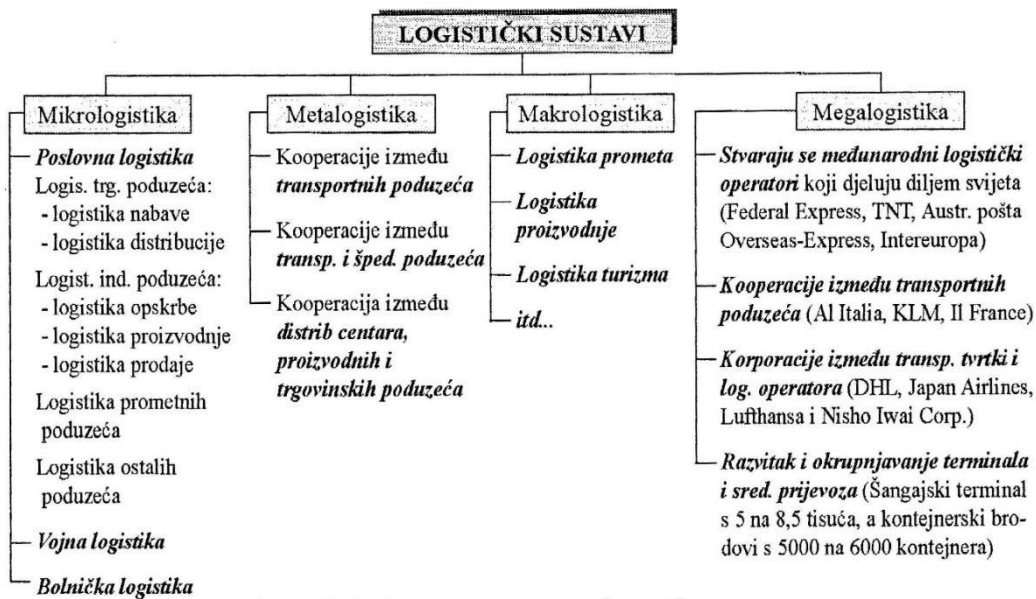
⁴ Segetlija, Z.: **Uvod u poslovnu logistiku - Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje**, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku | Ekonomski fakultet Osijek, Osijek, 2013., str. 11

⁵ Segetlija, Z.: **Uvod u poslovnu logistiku - Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje**, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku | Ekonomski fakultet Osijek, Osijek, 2013., str. 12

⁶ Segetlija, Z.: **Uvod u poslovnu logistiku - Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje**, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku | Ekonomski fakultet Osijek, Osijek, 2013., str. 13

Opći pojam logistike, institucijski ili područno možemo raščlaniti na mikrologistiku, makrologistiku, metalogistiku i megalogistiku. U mikrologistiku spadaju: logistika bolnice, vojna logistika i logistika poduzeća. Mikrologistički sustavi su intraorganizacijski (granice određene pravnim granicama poduzeća koja sudjeluju u njima). U makrologistiku (u okvirima nacionalnog gospodarstva) spada logistika između poduzeća - otpremničko gospodarstvo. U metalogistiku spada, npr. promet dobara poduzeća koja sudjeluju u nekom kanalu prodaje određenog proizvoda (npr. veletrgovci, industrijski dobavljači). Metalogistički sustavi su interorganizacijski i sadrže kooperaciju više poduzeća koje kooperiraju u toku dobara. U megalogistiku spada, npr. međunarodni logistički operatori, kooperacije između transportnih poduzeća, korporacije između transportnih tvrtki i logističkih operatora i razvitak i okrupnjavanje terminala i sredstava prijevoza. Institucijsko / područno raščlanjivanje pojma logistike prikazano je na slici 1.

Slika 1. **Institucijsko / područno razgraničenje logistike**

Izvor: Šamanović, J.: Prodaja distribucija logistika, Teorija i praksa, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split, 2009., str. 79

Svrha logistike je stalno usavršavanje protoka dobara i informacija kroz poduzeće. Zadaće logistike prelaze granice jedne poslovne funkcije i protežu se na ukupno poduzeće te i dalje, na cijeli lanac opskrbe / dostave. Problemi kretanja dobara i informacija sagledavaju se u njihovoj povezanosti s tokovima vrijednosti unutar poduzeća (sva ulaganja proizvodnih sredstava, kadrova, financija, energije, know-how

i sl.). Tu je važno osiguranje optimuma s motrišta cjeline poduzeća, odnosno vrijednosnog lanca, a ne samo pojedinih njegovih podsustava.

2.3. Razvojne faze poslovne logistike

Poslovna logistika prolazila je određene razvojne faze:⁷

- a) logistika kao uslužna funkcije, orijentirana na tokove materijala i robe,
- b) logistika kao koordinirajuća funkcija, orijentirana na tokove,
- c) logistika kao orijentacija na tok cijeloga poduzeća (orijentacija na procese i vrijednosne lance),
- d) logistika kao orijentacija na tok kojim se prelaze granice poduzeća (SCM).

Vremensko trajanje prve faze je do početka osamdesetih, druge faze do početka devedesetih, treće faze do početka dvije tisućite godine, a zadnje faze u novom mileniju (stvaranje međunarodnih i globalnih vrijednosnih lanaca).

Suvremeni procesi obilježavaju uvjete digitalne ekonomije, koja se od lokalne pretvara u globalnu. Poduzeća trebaju osmisliti svoja područja aktivnosti i obuhvat svojih tržišta. Logistiku poduzeća, s obzirom na razvojne faze, možemo definirati: „Logistika poduzeća obuhvaća cjelovito planiranje, upravljanje, provođenje i kontrolu svih tokova dobara i informacija koji se događaju kako unutar poduzeća tako i onih koji prelaze granice poduzeća. Logistika priprema rješenja za cjelovite i djelomične sustave u poduzećima, koncernima, mrežama i virtualnim poduzećima, koji su orijentirani na kupce i procese“.⁸

U uvjetima e-poslovanja i poslovna se logistika (e-logistika), definira kao: „strategijsko planiranje i upravljanje svim logističkim sustavima i procesima, koje zahtijeva elektroničko odvijanje poslovanja, kao i njihovo administrativno i operativno uobličavanje za fizičko odvijanje tokova“.⁹

Ovi pristupi u definiranju logistike orijentiraju se najviše ne tok. Uz navedene postoje i pristupi koji se temelje na orijentaciji na životni ciklus i na orijentaciji na usluge.

⁷ Segetlija, Z.: **Uvod u poslovnu logistiku - Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje**, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku | Ekonomski fakultet Osijek, Osijek, 2013., str. 15

⁸ Segetlija, Z.: **Uvod u poslovnu logistiku - Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje**, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku | Ekonomski fakultet Osijek, Osijek, 2013.str. 16

⁹ Segetlija, Z.: **Uvod u poslovnu logistiku - Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje**, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku | Ekonomski fakultet Osijek, Osijek, 2013., str. 16

Definicija koja se temelji na orijentaciji na životni ciklus glasi da je logistika menadžment podržavanja koji osigurava uspješno korištenje resursa i adekvatan učinak logističkih elemenata za vrijeme svih faza životnog ciklusa, tako da se pravodobnim uključivanjem u sustav jamči efektivno upravljanje upotrebom resursa.

Definicija koja se temelji na orijentaciju na usluge glasi da je logistika proces svih nematerijalnih aktivnosti koje se moraju izvršiti na način da budu troškovno efektivne i efektivne za kupce.

2.4. Sustavna postavka kao osnovica logističke koncepcije

Sustav možemo definirati kao niz dijelova ili elemenata koji djeluju sa svrhom da postignu specifični cilj.

Cilj sustava predstavlja transformaciju različitih vrsta ulaza u željeni izlaz.

Kada se u okviru nekog sastava ne promatra struktura pojedinih dijelova, već samo njegovi ulazi i izlazi, onda govorimo o elementima sustava.

Struktura je skup veza između elemenata sustava.

Skup veza između elemenata sustava čini strukturu. Ista zajedno s prostornom strukturom elemenata određuje sustav sustava.

Međusobnim povezivanjem dva ili više sustava nastaje sustav višeg reda.

Povezani sustavi u okviru sustava višeg reda mogu se za potrebe analize promatrati kao podsustavi ili elementi.

Sustavno mišljenje je mišljenje u kompleksnim, mrežnim vezama.¹⁰

Zaključno, u analizama organizacijskih zadataka bitno je shvaćanje logističkih podsustava i odnosa među njima unutar cjelokupnog logističkog sustava.

2.5. Shvaćanje poslovne logistike

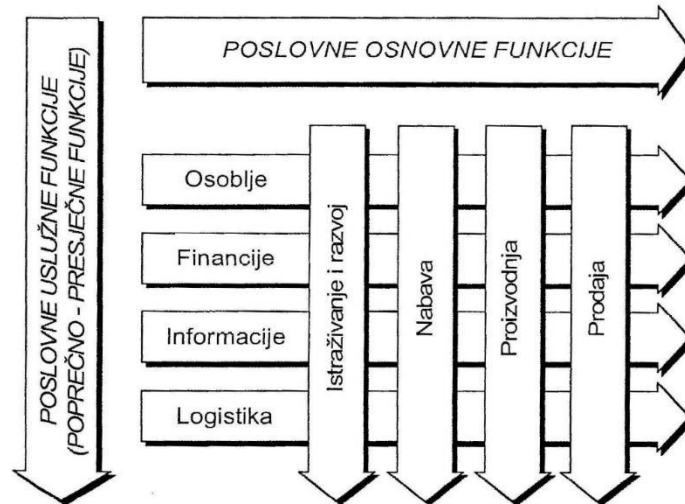
Poslovnu logistiku možemo shvatiti u trostrukom smislu: kao funkciju, kao instrument i kao instituciju.

Logistika kao nova funkcija poduzeća je integrirajuća, uslužna, presječna funkcija koja prožima sve druge funkcije. Logistika u instrumentalnom smislu je nova softverska i hardverska tehnologija za obradu informacija i olakšanje tokova dobara. Logistika u

¹⁰ Segetlija, Z.: **Uvod u poslovnu logistiku - Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje**, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku | Ekonomski fakultet Osijek, Osijek, 2013., str. 19

institucijskom smislu odnosi se na organizacijsku izgradnju poduzeća i suradnju poduzeća u logistici. Primjer poslovne logistike kao funkcije prikazan je na slici 2.

Slika 2. Poslovna logistika kao funkcija

Izvor: Segetlija, Z.: Uvod u poslovnu logistiku, Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Ekonomski fakultet Osijek, Osijek, 2013., str. 21

Logistika je dio upravljačkog sustava poduzeća ili cijela upravljačka koncepcija. Upravlja količinama, vremenom i mjestima u transformacijskom procesu. Ona mora garantirati proizvodnu fleksibilnost, potrebne dostavne termine i dostavnu pripravnost za prodajno tržište. Odgovorna je za vezivanje kapitala u zalihe i za otklanjanje oskudnih kapaciteta (uskih grla).

2.6. Logistički sustavi

Pod logističkim sustavom podrazumijeva se, u najširem smislu, prostorno vremenska transformacija dobara i potrebnih informacija u procesu reprodukcije, a pod logističkim procesima podrazumijevaju se poslovi i zadaci o kojima ovisi realizacija logističkih usluga.¹¹

¹¹ Šamanović, J.: **Prodaja distribucija logistika, Teorija i praksa**, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split, 2009., str. 76

Obilježje logističkih sustava je shvaćanje povezanosti procesa kretanja (transporta) s procesima zadržavanja (skladišta). Procesi kretanja i procesi zadržavanja mogu se predstaviti mrežom.¹²

Osim dobara, mrežom se kreću energija, informacije i ljudi.

Ovisno o tome kako se dobra kreću mrežom, mogu se razlikovati osnovne strukture logističkih sustava:

- jednostupnjevani logistički sustavi
 - roba se kreće izravno po mreži bez zadržavanja i dodatnih procesa,
 - prednost pred ostala dva sustava je izravni tijek dobara,
 - direktna veza između proizvođača i potrošača.
- višestupnjevani logistički sustavi
 - karakterističan po isprekidanom tijeku dobara,
 - tijek dobara prekida se u najmanje jednoj točki,
 - najčešći razlozi prekida su pregrupiranja dobara u veće ili manje količine,
 - dobra nije moguće isporučiti bez dodatnih logističkih procesa.
- kombinirani logistički sustavi
 - istovremena mogućnost izravnog i neizravnog tijeka dobara.

2.7. Logistički informacijski sustav i fizički logistički sustav

Logistički sustav je socijalno-tehnički sustav. Socijalni sustav sadrži upravljački i kontrolni sustav. Poslovni logistički sustav može se podijeliti na dva podsustava:

- logistički informacijski sustav (uspostavljanje odgovarajućeg informacijskog sustava u svrhu planiranja i odlučivanja o procesima koji imaju odgovarajuću svrhu i cilj) i
- fizički logistički sustav (prostorno-vremenska preobrazba materijalnih dobara).

¹² Segetlija, Z.: **Uvod u poslovnu logistiku - Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje**, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Ekonomski fakultet Osijek, Osijek, 2013., str. 22

Funkcioniranje sustava je međuovisno. Fizički logistički sustav mora biti podržan logističkim informacijskim sustavom. Informacije unutar upravljačkog sustava možemo shvatiti kao objekte, pa poslovnu logistiku možemo sagledavati:

- prema poslovnim funkcijama (logistika nabave, logistika proizvodnje, logistika distribucije) i
- prema objektima (informacijska logistika i materijalna logistika).

2.8. Kratki prikaz logistike u drugim poslovnim funkcijama

Marketinška logistika = logistika nabave i logistika distribucije.

Logistika materijalnoga poslovanja = logistika nabave, logistika skladišta, logistika proizvodnje.

Logistika zbrinjavanja = vraćanje oštećenih, pogrešno isporučenih proizvoda, rezervni dijelovi i otpadni materijali.

U funkcijskom smislu logistički sustav uvijek je podsustav gospodarsko sustava poduzeća.

2.9. Integralni pristup poslovnoj logistici

U smislu prelaženja granica i prožimanja svih drugih poslovnih funkcija, poslovnu logistiku možemo promatrati integralno. Govorimo o upravljanju procesima.

S motrišta stvaranja vrijednosti procesi se mogu definirati kao „lanci stvaranja vrijednosti“, čiji rezultat ima strategijsko značenje za poduzeće, a s aspekta obrade podataka procesi su tokovi koji prelaze granice pojedinih funkcija. Dakle, procesi su određeni učinci u poduzeću, odnosno aktivnosti koje su povezane s nekim problemom, koje se dobiju na temelju formulacije problema.¹³

Upravljanje opskrbnim lancem (SCM) je cjelovito integrirano planiranje i vođenje procesa u ukupnom vrijednosnom lancu s ciljem optimiziranja zadovoljavanja potreba kupaca i ono obuhvaća ukupne zadaće logističke koordinacije u logističkoj mreži.

¹³ Segetlija, Z.: **Uvod u poslovnu logistiku - Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje**, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Ekonomski fakultet Osijek, Osijek, 2013., str. 29

Model upravljanja opskrbnim lancem omogućuje svođenje fragmentacije i suboptimalizacije tokova proizvoda ili usluga na minimum.¹⁴

2.10. Obilježja logističke koncepcije

Sve logističke odluke odnose se na: izgradnju logističkih sustava i tokove logističkih procesa.

Troškove možemo raščlaniti na: primarne (na proizvodne čimbenike) i sekundarno (na procese). Uz navedene, moraju se u obzir uzeti i troškovi koji su s njima neposredno povezani, a tu spadaju: troškovi razlikovani razinom usluge i troškovi uzrokovani količinom.

Ako razina usluge nije odgovarajuća ili se narudžba ne može izvršiti zbog nedovoljnih količina proizvoda na zalihi, nastaju troškovi izgubljenih narudžbi i izgubljenih kupaca. Ako je isporučen proizvod koji nije naručen ili ako neki od naručenih proizvoda nedostaje, nastaju troškovi reklamacija. U slučaju preniske razine isporuke nastaju troškovi prekida rada ili troškovi preusmjeravanja pogona.

Logističko mišljenje obuhvaća i mišljenje o učincima, a ne samo razmišljanje o troškovima.

Logistički sustavi su učinkoviti, djelotvorni, uspješni i eficijntni ako se kao ciljevi njihova oblikovanja u obzir uzimaju logistički troškovi (input) i logistički učinci (output). Učinkovitost predstavlja kompromis između usmjeravanja na cilj minimiziranja troškova i maksimiziranja usluge.

¹⁴ Segetlija, Z.: **Uvod u poslovnu logistiku - Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje**, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Ekonomski fakultet Osijek, Osijek, 2013., str. 30

3. POVEZANOST LOGISTIKE I DRŽAVNE UPRAVE¹⁵

Uvodno treba razjasniti u čemu je razlika između poslovne logistike u državnoj upravi od one u gospodarstvu i drugim djelatnostima. Državnu upravu možemo definirati kao djelatnost koja u državi obavlja državne poslove, odnosno obavlja poslove (usluge) kojima se zadovoljavaju interesi i potrebe građana, uz državnu kontrolu zakonitosti u radu, te s prenesenim javnim ovlastima. Sadržaj poslova državne uprave, kao i način postajanja državnim službenikom propisuju se zakonima. Odnos između građana i države definiraju se zakonima. Odnosi polaze od stava da je država dužna osigurati svojim građanima zadovoljavanje njihovih potreba i interesa. Građani dobivaju potrebne usluge besplatno ili uz naplatu.

Državna uprava pruža građanima, jedinicama lokalne zajednice i društva u cjelini, usluge kojima se mogu zadovoljavati interesi i potrebe. To traži stvaranje mreže i pojedinačnih institucija za pružanje usluga zajedničkih svim subjektima, koji ih koriste ravnopravno, kako bi mogli ostvarivati zadane ciljeve u zadovoljavanju interesa i potreba. U državnoj upravi dominantan je cilj – ostvarenje prava na uslugu pod jednakim uvjetima za sve subjekte, bez obzira jesu li davatelji usluga institucije u privatnom ili državnom vlasništvu.

Od subjekata u gospodarstvu razlikuju se po tome što im osnovni cilj nije stjecanje, već u prvom redu cilj im je zadovoljavanje interesa i potreba brojnih subjekata.

Zakonodavac utvrđuje okvire u kojima će davatelji usluga pružati usluge, polazeći od načela ravnopravnosti građana u korištenju usluga, te ostvarenju njihovih prava. Zakonodavac utvrđuje strategiju razvoja, pojedinačno ili u globalu te donosi potrebne propise, kojima se normiraju čimbenici koji bi trebali osigurati djelovanje pojedine djelatnosti na pravcu definirane strategije. Zakonodavac bi trebao utvrditi i standarde u zadovoljavanju potreba, a izvršna vlast treba utvrditi kvantitativne normative kojima se osiguravaju standardi.

Izvršna vlast, definirajući ekonomsku politiku, definira i raspodjelu bruto nacionalnog dohotka, koji je osnova za realizaciju postavljenih ciljeva.

Logistika i logistički modeli predstavljaju sustave u okviru kojih se utvrđuju ciljevi, strategija, standardi u zadovoljavanju interesa i potrebe u kvalitetnome i kvantitativnom smislu. Logistika traži utvrđivanje startne pozicije i promjene u startnoj poziciji

¹⁵ Mecanović I.: **Poslovna logistika u javnim službama**, Pravni vjesnik 23 (3-4) 2006., str. 9-48

(sredstva, kadrovi) kako bi se osigurali rezultati. Logistika, u pravilu, traži i promjene u organizaciji.

Makrologistika u provođenju strategije u razvoju predstavlja ukupnost unapređivanja pojedine djelatnosti, uz utvrđivanje brojnih čimbenika (utvrđivanje stvarnih potreba društva i korisnika, promjena koje je potrebno učiniti, financijske osnove i mogućnosti za ostvarenje promjena, utvrđivanje potrebnih zakonskih promjena, uz definiranje standarda (razine) zadovoljavanja interesa i potreba i svih ostalih čimbenika koji se nalaze u funkciji ostvarenja postavljenih ciljeva. Specifičnosti makrologistike zasniva se na činjenici da je definira izvršna vlast, za pojedinu djelatnost, a na osnovi po Saboru, zakonom, utvrđenih ciljeva i strategije.

Mikrologistika govori o logističkom projektu pojedine ustanove. Mikrologistički model utvrđuju pojedine institucije, a u okvirima koje utvrđuje makro i mezologistika. Mikrologistika subjekata u državnoj upravi ne razlikuje se bitno od one u trgovačkim društvima privatnog sektora. I u institucijama u državnoj upravi potrebno je voditi računa o:

- transportu,
- skladištenju,
- zalihama,
- distribuciji,
- manipulaciji,
- kadrovima,
- informatičkim i informacijskim sustavima,
- integracijskim čimbenicima i
- ovlastima i njihovom učinku.

Sve institucije ne moraju imati sve logističke elemente, a svaka od djelatnosti ima i svoje specifične logističke čimbenike.

Mezologistika se javlja kada se logističke postavke utvrđuju za više različitih institucija, a u okviru subjekta koji ih objedinjuje, dok pojedinačne institucije razvijaju i svoju logistiku. Mezologistiku utvrđuju u okviru makrologistike veliki poslovni sustavi, svojim odlukama u kojima su utvrđeni i ciljevi, strategija, te početno stanje i njegove promjene.

Možemo reći da je zadaća poslovne logistike osigurati odgovarajuće, pozitivne rezultate, u državnoj upravi, utvrđujući pri tome sadašnje stanje kako bi se ono

mijenjalo uz prognozu poželjnog stanja, nakon određenog protoka vremena, uz definiranje potrebnih mjera i sredstava, koji su potrebni kako bi se ostvarili postavljeni ciljevi.

Unutar pojedine organizacije, logistika omogućuje stvaranje uvjeta za sučeljavanje s okruženjem pa i onda kada se sučeljavanje ne može niti osjetiti niti vidjeti. Sam cilj, koji se razlikuje od ranijih, definirana strategija, primijenjeni standardi, promjena financijskih mogućnosti i njihovo kvalitetno korištenje, ostvaruju se u suodnosu ili sučeljavanju s okruženjem.

Logistički model utvrđuje konkretne odnose na relaciji sadašnje stanje i rezultat (cilj), a možemo ga promatrati i primjenom teorije sustava, u okviru kojeg svi čimbenici koji uvjetuju logistički model predstavljaju sustav, koji je podsustav, ako ga promatramo u odnosu na strategiju. Logistički model mora imati izgrađen informacijski sustav, kako glede simulacije odnosa u sustavu, tako i u pogledu kontrole realizacije postavljene strategije, procjene materijalnih resursa i potreba njihovih promjena, te stvoren informatički sustav, koji osigurava informiranje, posebno u slučaju bitnih promjena tijekom ostvarenja i logističkog programa.

Strategija utvrđuje: postojanje „političke volje“ i opće suglasje mjerodavnih čimbenika u rješavanju pojedinih ciljeva, dok logistika na osnovi utvrđene strategije osigurava sagledavanje materijalnih mogućnosti za ostvarenje definirane strategije, uz utvrđivanje vremenskih i prostornih okvira za ostvarenje strategije. Logistika je podloga strategije i nalazi se u funkciji njezinog ostvarenja.

Svaki model poslovne logistike treba odgovoriti na sljedeća pitanja:

- što? (definira postavljeni cilj i ostvarene rezultate)
- kako? (određuje strategiju),
- gdje? (određuje prostor, odnosno djelatnost i instituciju),
- kada? (određuje vrijeme između postavljenog cilja i rezultata)
- tko? (definira kadrove),
- kvaliteta? (standardi i normativi) i
- čime? (definira startnu poziciju, koju je u pravilu potrebno mijenjati).

Predmet je poslovne logistike u državnim službama stvarati model, kojim se osigurava, na osnovi sagledanog postojećeg stanja i postavljenog cilja, te utvrđene strategije, poštujući čimbenik prostora i vremena, ostvarenje na optimalan način realizacija postavljenih ciljeva.

Metode koje se koriste u okviru predmeta poslovna logistika u državnoj upravi su: metode analize i sinteze, teorije sustava, analize sadržaja i ostale metode koje se koriste u ekonomiji i sociologiji.

U okviru logističkog programa potrebno je:

- jasno sagledati sadašnje stanje u okviru pojedine djelatnosti i društva u cjelini,
- jasno definirati ciljeve,
- jasno definirati ciljne strategije,
- definirati standarde u razini zadovoljavanja interesa i potreba,
- utvrditi potrebna sredstva za ostvarenje ciljeva,
- utvrditi organizaciju i kadrove za provođenje logističkog modela,
- stvoriti logistički model, kojim se provodi u život strategija i ostvaruju zadani ciljevi,
- stvoriti sustav kojim će se osiguravati trajnu ocjenu faznih rezultata u ostvarenju ciljeva i strategije,
- stvoriti informacijski i informatički sustav koji omogućuje korekciju strategije u funkciji ostvarenja ciljeva i
- planirati ekonomske i društvene rezultate, te ih krajem odgovarajućeg razdoblja komparirati s postignutim rezultatima.

Pojam standard označava: normom države ili međunarodnih udruga utvrđenu kvalitetu i kvantitetu, odnosno dostignuto stanje u zadovoljavanju interesa i potreba ukoliko standardi nisu definirani. Standardi u pravilu predstavljaju dostignuto stanje, ali mogu predstavljati i postavljene ciljeve, za koje se utvrđuje strategija i definira cilj.

Standardi mogu biti i:

- obvezatni, dakle, oni pridržavanjem kojih se čini povreda propisa, a subjekti koji ih se ne pridržavaju odgovorni su za nepoštovanje standarda,
- fakultativni, koje si nametnu sami subjekti u državnoj upravi, kao vlastitu obvezu, no i oni ukoliko su proklamirani predstavljaju obvezu davatelja usluga,

- stvarni, odnosno dostignuta razina u zadovoljavanju interesa i potreba, koju nije moguće u kraćem vremenskom intervalu smanjivati bez velikih društvenih potresa i
- tzv. ISO standardi kod kojih se utvrđuje kvaliteta proizvođača ili davatelja usluga.

4. SUSTAV DRŽAVNE UPRAVE

Zakonom o sustavu državne uprave (Narodne novine 2019./66), propisano je da je svrha sustava državne uprave zakonito, svrhovito, djelotvorno i učinkovito obavljanje poslova državne uprave. Poslovi državne uprave su: provedba državne politike, neposredna provedba zakona, inspekcijski nadzor, upravni nadzor te drugi upravni i stručni poslovi. Za obavljanje poslova državne uprave ustrojavaju se tijela državne uprave. Tijela državne uprave su ministarstva i državne upravne organizacije.

4.1. Ustroj i poslovi Ministarstva unutarnjih poslova

Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 2020./85), ustrojeno je Ministarstvo unutarnjih poslova kao tijelo državne uprave. Ministarstvo, uz niz drugih propisanih poslova, s gledišta policije, obavlja poslove koji se odnose na:

- poslove policije i kriminalističke policije i to zaštitu života i osobnu sigurnost ljudi i imovine, sprječavanje i otkrivanje kaznenih djela,
- pronalaženje i hvatanje počinitelja kaznenih djela i njihovo privođenje nadležnim tijelima,
- održavanje javnog reda i mira te zaštitu određenih osoba, građevina i prostora,
- obavljanje kriminalističko-tehničkih poslova i vještačenja,
- poslove sigurnosti prometa na cestama,
- nadzor državne granice,
- kretanje i boravak stranaca te njihova prihvata,
- održavanje javnih okupljanja,
- poslove zaštite od požara, privatne zaštite, privatnih detektiva, zaštite novčarskih institucija, protuminskog djelovanja te poslove vezane uz eksplozivne tvari i proizvodnju i promet oružja te
- poslove specijalne policije.

Djelokrug Ministarstva unutarnjih poslova u funkciji zaštite i spašavanja čine poslovi održavanja javnog reda i sigurnosti. Problemi javne sigurnosti su kažnjiva ponašanja koja ugrožavaju život, osobni integritet, imovinu, gospodarstvo te vrijednosti demokratskog društva sa štetnim, tragičnim ili katastrofalnim posljedicama.

Radi stvaranja uvjeta rada policije Ministarstvo unutarnjih poslova:

- obavlja poslove u svezi s upravljanjem i razvojem ljudskih potencijala, uključujući planiranje i utvrđivanje potreba za prijemom u policiju, provođenje postupka prijama, napredovanja, ocjenjivanja rada i učinkovitosti, nagrađivanja i kontinuiranog obrazovanja policijskih službenika te obavlja i druge poslove u svezi s radno pravnim statusom policijskih službenika,
- planira i utvrđuje strategiju obrazovanja policijskih službenika koju provodi Policijska akademija,
- donosi i provodi planove o izgradnji i korištenju informacijskog, radio komunikacijskog, telekomunikacijskog i sigurnosno-zaštićenog krypto sustava za potrebe policije,
- utvrđuje potrebe i nabavlja tehnička i materijalna sredstva za rad policije,
- vodi brigu o sigurnosti, zdravlju i zaštiti policijskih službenika pri obavljanju službenih poslova te o dostojanstvu policijske službe,
- organizira i provodi unutarnju kontrolu i nadzor rada službenika i ustrojstvenih jedinica,
- organizira i provodi unutarnju reviziju poslovnih procesa financiranih iz sredstava državnog proračuna i sredstava Europske unije,
- osigurava dušobrižništvo za vjernike zaposlenike Ministarstva,
- organizira međunarodnu suradnju policije, obavlja poslove vezane za europsku suradnju te predstavljanje i sudjelovanje u radu tijela Europske unije, kao i upućivanje policijskih službenika na rad u inozemstvo,
- donosi razvojne, organizacijske i druge temeljne smjernice za rad,
- donosi planove o korištenju materijalnih i financijskih sredstava i nadzire njihovu provedbu
- obavlja i druge poslove vezane za podršku operativnim aktivnostima policije i
- obavlja i druge poslove predviđene zakonom.¹⁶

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova (Narodne novine, 2020./97) uređuje se unutarnje ustrojstvo Ministarstva unutarnjih poslova, nazivi upravnih organizacija u sastavu Ministarstva i drugih unutarnjih ustrojstvenih jedinica,

¹⁶ **Zakon o policiji**, Narodne novine, 2011./34, 2012./130, 2014./89, 2014./151, 2015./33, 2016./121, 2019./66, čl. 7

njihov djelokrug, način upravljanja, okvirni broj državnih službenika i namještenika potrebnih za obavljanje poslova, način planiranja poslova, radno vrijeme te druga pitanja od osobitog značaja za rad Ministarstva.

Kako bi Ministarstvo moglo nesmetano djelovati, prijeko je potrebna logistička potpora koja uključuje umrežavanje svih stručnih, administrativnih, upravno-pravnih, analitičkih, informatičkih i drugih poslova koji pridonose i pomažu učinkovitijem radu Ministarstva.

4.2. Definicija i uloga policije

Policija je središnja služba Ministarstva koja obavlja poslove određene zakonom i drugim propisima.¹⁷ Policija je javna služba.¹⁸ Po jednoj od svjetski priznatih definicija ta služba je organizacija kojoj je dano opće pravo uporabe zakonom ograničene sile kako bi utjecala na ponašanje građana. U demokratskoj se tradiciji smatra da to pravo primjene prinude proizlazi iz potrebe da se provode zakoni, a nužno je da postoji specijalizirana javna ustanova koja će to raditi kako bi se izbjegla pojava „samoorganiziranja“ građana i primjene neobuzdane sile.

Policija građanima pruža zaštitu njihovih temeljnih ustavnih prava i sloboda i zaštitu drugih Ustavom Republike Hrvatske zaštićenih vrijednosti. Policija je važan jamac unutarnje sigurnosti Republike Hrvatske. Policija obavlja policijske poslove i primjenjuje policijske ovlasti.

Kako bi održala povoljno stanje sigurnosti i reducirala rizike i trendove kažnjivih ponašanja, policija nastoji pravodobno biti na rizičnim mjestima kako bi suzbila što više kažnjivih radnji. Sprječavanje kažnjivih ponašanja za svako je društvo ekonomičnije nego otklanjanje štetnih posljedica.

Policija je organizacija koja se suočava s problemima koji moraju biti riješeni odmah. Kao čimbenik formalnoga društvenoga nadzora, ona je od države dobila pravo otkrivati i ograničavati kriminal i protuzakonito ponašanje. Važno je, međutim, naglasiti da policija nije kreator niti tumač društvenih pravila, niti donosi zakone, nego je ovlaštena samo za njihovo provođenje.

¹⁷ **Zakon o policiji**, Narodne novine, 2011./34, 2012./130, 2014./89, 2014./151, 2015./33, 2016./121, 2019./66, čl. 2

¹⁸ Gjenero, D. et al.: **Policija i građani - Priručnik za građane**, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske i Hrvatski helsinški odbor, Zagreb, 2005., str. 6 do 8.

Policajac nema pravo prosuđivati neko djelo kao moralno ili nemoralno, ispravno ili neispravno, već mora samo utvrditi je li počinitelj tog djela kršio zakon ili je djelovao unutar zakona. Takva obveza izrazito je teška, jer od policajca zahtijeva isključivanje vlastitih emocija, ali samo je tako moguće ostvariti načelo vladavine prava i osigurati da svi državljani doista budu jednaki pred zakonom, pa i pred institucijom zaduženom za provođenje zakona.

Posao policajca izrazito je složen. Policajac mora biti spreman primijeniti silu u opasnim situacijama, ali pritom mora biti usredotočen na to da ne prekorači svoje ovlasti i da ta sila ne bude pretjerana. Ne reagira li pravodobno, njegova prisutnost i rad postaju nepotrebni, a ako prekorači ovlasti sam se izlaže opasnosti od odgovornosti.

Jedna od zadaća je i pružanje pomoći tijelima državne uprave, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim i fizičkim osobama u slučaju opće opasnosti uzrokovane prirodnim nepogodama ili epidemijama. Zadaća je da surađuje s tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i jedinicama lokalne samouprave na poduzimanju mjera radi ostvarenja sigurnosti građana i imovine, te da surađuje i s drugim tijelima, organizacijama, zajednicama, nevladinim organizacijama, građanskim udrugama i samoorganiziranim građanima radi razvijanja partnerstva u sprečavanju ili otkrivanju nedopuštenog ponašanja i počinitelja.

Suvremeni koncept policije pod nazivom „Policija u zajednici“ podrazumijeva:

- djelovanje policijske službe koja je usmjerena na građane kao korisnike usluga i rješavanje problema na razini lokalne zajednice,
- suradništvo policije i zajednice u kojem policija i zajednica rade „ruku pod ruku“ na rješavanju onoga što zajednica prepoznaje kao problem i
- suradništvo između policije i javnosti utemeljeno na prevenciji kriminaliteta, javnog nereda, straha od kriminala, pronalasku počinitelja, pronalasku rješenja za probleme i unaprjeđenju kvalitete života.¹⁹

Bit policije u zajednici je fokusiranje na pružanje policijske usluge koja uključuje tradicionalnu provedbu zakona, ali i prevenciju, rješavanje problema, suradništvo i angažman zajednice. Policija balansira između reaktivnog odgovaranja na pozive za

¹⁹Borovec K. i dr., **Policijski rad okrenut zajednici, Priručnik za policijske rukovoditelje i službenike**, Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska akademija, Zagreb, 2013., str. 11

intervencijom i proaktivnog pristupa rješavanju problema koji uzrokuju kriminalitet i javni nered.

4.3. Ustroj policije

Policija je jedinstveno organizirana u tri hijerarhijske razine:²⁰

1. Ravnateljstvo policije,
2. policijske uprave i
3. policijske postaje.

4.3.1. Ravnateljstvo policije

Ravnateljstvo policije analizira i procjenjuje opće stanje sigurnosti, te stanje i kretanje kriminaliteta, predviđa vjerojatni razvoj sigurnosne situacije, procjenjuje rizike, organizira poduzimanje mjera i aktivnosti iz nadležnosti policije, usklađuje rad ustrojstvenih jedinica u sastavu Ravnateljstva, usmjerava i nadzire rad policijskih uprava, ispituje pritužbe i predstavke na rad policije, izravno sudjeluje u obavljanju složenijih poslova iz djelokruga rada policijskih uprava, osigurava djelovanje policije u izvanrednim uvjetima, sudjeluje u izradi normativnih akata i izvješća, definira strateške ciljeve, izrađuje i prati pokazatelje rezultata rada i uspješnosti, utvrđuje rizike, nadzire postavljene posebne ciljeve u strateškim planovima, izvješćuje o realizaciji postavljenih ciljeva, koordinira izradu strateških planova na nivou Ravnateljstva policije.

U Ravnateljstvu policije, ustrojena je ustrojstvena jedinica Uprave policije, unutar koje je ustrojena Služba za javni red te unutar Službe Odjel za sprječavanje nereda na sportskim natjecanjima.

4.3.1.1. Odjel za sprječavanje nereda na sportskim natjecanjima

Odjel za sprječavanje nereda na sportskim natjecanjima:

- organizira i održava policijsku suradnju u vezi s mjerama prevencije nereda na sportskim natjecanjima,

²⁰ **Zakon o policiji**, Narodne novine, 2011./34, 2012./130, 2014./89, 2014./151, 2015./33, 2016./121, 2019./66, čl. 8

- održava stalne kontakte s nacionalnim informacijskim centrima za sport drugih zemalja,
- prema prosudbama organizira obavljanje određenih poslova policijskih službenika Odjela na međunarodnim sportskim natjecanjima na kojima sudjeluju hrvatski klubovi, sportaši i navijači,
- prikuplja i razmjenjuje strateške, taktičke i operativne informacije, informacije osobne naravi i sigurnosne prosudbe, odnosno analize rizika vezane uz navijače, sportske klubove i sportska natjecanja u skladu s važećim međunarodnim i nacionalnim propisima koji uređuju područje zaštite razmjene podataka
- prati pravne propise vezane uz prevenciju nereda u sportu i sigurnost na sportskim natjecanjima
- predlaže i sudjeluje u izradi pravnih propisa vezanih za prevenciju nereda u sportu i sigurnost na sportskim natjecanjima i priredbama
- prati i predlaže opremanje policije potrebnom opremom za rad i osiguranje sportskih natjecanja i priredbi
- ostvaruje suradnju na nacionalnoj razini sa svim sportskim savezima i udruženjima te organizatorima značajnijih natjecanja
- prati i usmjerava rad te izrađuje smjernice, preporuke i upute za rad policijskim upravama iz svoga djelokruga
- ustrojava i vodi zbirku podataka o prijestupnicima i događajima na sportskim natjecanjima
- koordinira, usmjerava obradu i analizira podatke od značaja za javni red i sigurnost svih sportskih natjecanja i priredbi, a naročito onih visokog sigurnosnog rizika
- analizira policijsko postupanje i nadzire provedbu važećih zakonskih propisa
- koordinira i nadzire provedbu preventivnih i represivnih radnji policije vezanih uz sportske aktivnosti i
- organizira seminare i radne sastanke vezane uz policijsko postupanje na sportskim natjecanjima i priredbama.²¹

²¹ **Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova**, Narodne novine, 2020./97, čl. 45

4.3.2. Policijske uprave

Radi obavljanja policijskih i drugih poslova, na području RH osnivaju se policijske uprave. Područje i sjedište pojedine policijske uprave utvrđuje Vlada RH uredbom na temelju pokazatelja o veličini područja, broju stanovništva, broju kaznenih djela i prekršaja, značajkama prometnih pravaca i zemljopisnom položaju te drugih sigurnosno značajnih pokazatelja.

4.3.3. Policijske postaje

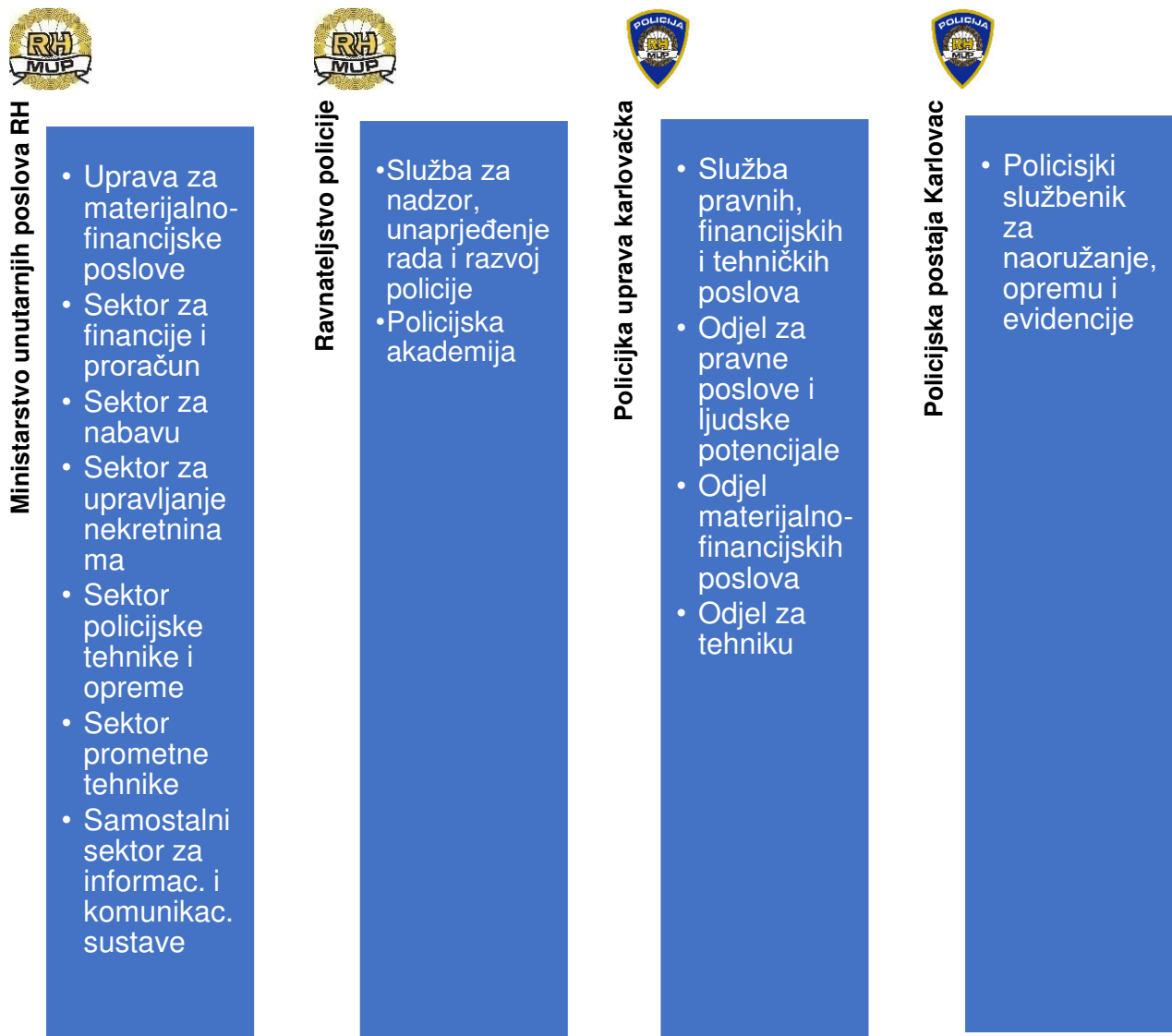
Za izravno obavljanje policijskih i drugih poslova u policijskim upravama osnivaju se policijske postaje. Radi planiranja i usmjeravanja policijske službe te učinkovitog obavljanja policijskih poslova područje policijske postaje dijeli se na područne sektore, ophodne, pozorničke i kontakt rajone.²² Policijski službenik obavlja policijski posao i primjenjuje policijske ovlasti.²³

Na slici 3. prikazana je hijerarhijska i organizacijska struktura MUP-a RH s logističkog gledišta.

²² **Zakon o policiji**, Narodne novine, 2011./34, 2012./130, 2014./89, 2014./151, 2015./33, 2016./121, 2019./66, čl. 9. čl. 10 i čl. 12

²³ **Zakon o policijskim poslovima i ovlastima**, Narodne novine, 2009./76, 2014./92, 2019./70., čl. 4

Slika 3. Hijerarhijska i organizacijska struktura MUP-a RH s logističkog gledišta

Izvor: autor (6. 2. 2021.)

5. LOGISTIKA I POLICIJA

Kao i kod svih pojmova, tako i kod logistike postoji više definicija. Definicija koju je prihvatilo Vijeće Europe glasi: „Logistika bi se mogla definirati kao upravljanje tokovima robe i sirovina, procesima izrade, završenih proizvoda i pridruženim informacijama od točke izvora do točke krajnje uporabe u skladu s potrebama kupca.“

U policijskom smislu, logistiku možemo definirati kao podršku policijskim službenicima na terenu sa svime onime što im je potrebno, kada, gdje i u kojem stanju i u kojim količinama, a uz zahtijevanu minimalnu potrošnju resursa za postizanjem uspjeha zadatka.

Logistički procesi su aktivnosti koje se odvijaju u logističkom sustavu u cilju njegovoga učinkovitog funkcioniranja. Temeljne sastavnice logističkih procesa su planiranje, odobrenje planova, redovna i izvanredna zahtijevanja za materijalnim sredstvima i uslugama, zapovijedanje i nadzor provedbe logističke potpore, razmjena i distribucija informacija između subjekata u logističkom procesu, nabava materijalnih sredstava kao i izvršenja usluga korisnicima logističke potpore.

Brzina u policijskim intervencijama ne može se održati bez logističke potpore koja mora biti brza, odnosno pravodobna (dati pravu potporu policijskim službenicima na pravom mjestu, u pravo vrijeme i u pravim količinama).

Policijski menadžment opskrbnog lanca mora razmišljati o tome kako pripremati, rasporediti policijske službenike i podržavati izvršenje njihovih zadaća.

Policijska inačica upravljanja opskrbnim lancem (policijska logistika) zasniva se na konceptu poslovnog upravljanja opskrbnim lancem povezivanjem svih funkcija od predviđanja, praćenja i određivanja potreba korisnika do nabave skladištenja i uvođenja sredstava u sustav, distribucijom do krajnjeg korisnika.

Policijska logistika se može realizirati na tri načina. Prvi je redovna potpora ili po planu, koja se provodi prije, za vrijeme i nakon intervencije. Drugi je žurna popuna ili popuna prema zahtjevu, koja se provodi kad u intervenciji dolazi do promjene u dinamici djelovanja te do povećane potrošnje resursa te se tražena sredstva žurno dostavljaju na logističku točku preuzimanja. Treći je način repozicioniranje. Sve navedeno provodi se kako bi se provelo djelotvorno upravljanje rizicima.

Logistički procesi u policiji vežu se uz načela taktičnog postupanja. Načela se temelje na policijskim iskustvima prilikom intervencija. Primjenom načela rizici i intervencije trebali bi se svesti na najmanju moguću mjeru uz osiguranje najvećeg mogućeg

uspjeha. Poštovanje načela taktičkog postupanja treba omogućiti jedinstveno ponašanje prilikom rukovođenja i intervencije i visoki stupanj postizanja cilja.

Logistika osigurava sredstva za rukovođenje i intervenciju koji se definiraju kao sredstva, posebice informacijska i komunikacijska sredstva, oružje, uređaji, vozila, životinje i dokumentacija, koja omogućavaju ili potpomažu rukovođenje i intervenciju.

U to se između ostalog ubrajaju:

- zapovjedna mjesta,
- telekomunikacijska sredstva,
- policijski sustavi informiranja te druga pomoćna sredstva za potragu,
- kalendarski strukturirani planovi za intervenciju, katalozi mjera, liste za provjeru te dijagrami tijekom vremena,
- statistike kriminaliteta, prometa i drugi statistički podaci,
- karte, planovi, skice, planovi hidranata,
- adrese i popisi,
- motorna vozila, letjelice i plovila,
- vozila za posebne namjene,
- nadražljivci i druga kemijska sredstva,
- dokumentacijska sredstva,
- uređaji kriminalističke tehnike,
- optički uređaji,
- zaštitna oprema,
- sredstva za blokadu,
- ostala pomoćna tehnička sredstva i
- službeni psi i konji.²⁴

Pored toga postoji cijeli niz posebnih intervencijski sredstava, naročito onih koja koriste specijalne jedinice.

Tijekom obavljanja svojih svakodnevnih poslova, policijski službenik u odori opremljen je palicom, sredstvom za vezivanje osoba, vatrenim oružjem, raspršivačem s dozvoljenim, neškodljivim, nadražujućim tvarima i komunikacijskim sredstvom (ručna, prijenosna radio veza).

²⁴ Grigoleit, B. i dr: **Taktika policijskog postupanja 1, Organizacija, planiranje i odlučivanje prilikom policijskih intervencija**, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Policijska akademija, Zagreb, 2020., str. 58

Stupanj sigurnosti može se podignuti na višu razinu kvalitetnim i obrazovanim kadrom i opremanjem materijalno-tehničkim sredstvima, suvremenijim sustavima za zaštitu i opremom, suradnjom i razmjenom informacija sa svim sastavnicama sigurnosnog sustava, ali i izgradnjom i osuvremenjivanjem postojeće infrastrukture. No, bez opće potpore logistike u organizaciji, nadzoru i upravljanju bilo bi teško uspješno ostvariti sve policijske zadaće.

6. LOGISTIKA OSIGURANJA NOGOMETNIH UTAKMICA

Kod policijskih intervencija razlikuju se situacije koje će se dogoditi u određeno vrijeme i neočekivane situacije. Nogometne utakmice spadaju u situacije koje će se dogoditi u određeno vrijeme. Nogometne utakmice, definirane su Zakonom o javnom okupljanju kao ostale organizirane priredbe sportske naravi, na kojima se zajedno nađe veliki broj osoba, a potrebno je poduzeti posebne mjere sigurnosti.

Diplomski rad temelji se na situaciji koja će se dogoditi u određeno vrijeme, a kao primjer iz prakse obradit ćemo osiguranje nogometne utakmice visokog rizika.

Svrha je poduzimanjem svih mjera i radnji osiguravanje sigurnosti gledatelja, natjecatelja i drugih sudionika nogometne utakmice i stvaranje okruženja koje sprječava, suzbija i sankcionira nedolično ponašanje, nered, te nasilje, prije, za vrijeme i nakon nogometne utakmice, zaštita gledatelja koji se dolično ponašaju, zaštite drugih građana i njihove imovine i imovine pravnih osoba te stvaranje uvjeta da nogometna utakmica što više pridonosi kvaliteti života građana, osobito mladeži.

Pri tome, potrebno se držati sljedećih taktičkih načela:

- priprema intervencije (dobra priprema pretpostavka za očekivani uspjeh),
- osiguranje jasnih zapovjedi i hijerarhijskih odnosa (za jednu intervenciju samo jedan rukovoditelj, iznimno),
- promjene rukovoditelja u iznimnim slučajevima (nepotrebne promjene rukovoditelja treba izbjegavati),
- težišta policijskih mjera (kod više žarišta utvrditi prioritete),
- kod nedostatnih intervencijskih snaga najprije ograničiti opasnosti i utvrditi prioritete (ako su sredstva i snage nedostatni potrebno je utvrditi redoslijed izvršavanja – npr. zaštita života prije imovine),
- brzo, obuhvatno i redovito izvješćivanje intervencijskih snaga o situaciji (stalni protok informacija na svim razinama),
- tajnost postupanja (u posebnim slučajevima prikrivanjem i sl.),
- sektori intervencijskih jedinica kao zatvorene cjeline sa samostalnim zadatkom
- formiranje pričuvnih jedinica (uključenje zatvorenih cjelina – vod, grupa),
- svrhovitost zbornih mjesta interventnih jedinica (koordiniran prilaz prostoru za intervenciju),

- uključivanje ispred pregrupiranja, posebice u iznenadnim situacijama (utvrditi potrebnu posebnu organizacijsku strukturu i dolaskom snaga uključiti ih u postojeću),
- rasterećenje snaga korištenjem sredstava za rukovođenje i intervenciju (uporaba tehničkih sredstava prije ljudskih resursa, npr. ograde),
- briga o vlastitoj sigurnosti (važnost vlastite sigurnosti),
- briga o prikrivenom praćenju organiziranih skupina (briga o mogućem drugim mjestima sukoba),
- ekonomično korištenje snaga (preklapanje, višestruko korištenje i sl.).

6.1. Obveze organizatora prije i za vrijeme odigravanja nogometnih utakmica

Organizator je dužan:

- prijaviti nogometnu utakmicu najmanje sedam dana prije održavanja nogometne utakmice policijskoj upravi na čijem se području ona odigrava²⁵,
- procijeniti mogućnosti izbijanja nereda i nasilja i poduzeti mjere radi njihovog sprječavanja i suzbijanja,
- po potrebi pribaviti i druge dozvole (npr. zauzimanje i korištenje javne prometne površine, zatvaranje prometnice i sl.),
- u procjeni opasnosti od nereda i nasilja i ocjeni potrebnih mjera za njihovo sprječavanje i otklanjanje surađivati s policijom i osigurati dovoljan broj osoba, uključujući i policijske službenike, na prostoru športskog objekta i u njegovoj neposrednoj blizini, radi provođenja mjera sigurnosti nogometne utakmice,
- omogućiti prolaz vozilima hitne pomoći, vatrogasaca i policije,
- sudjelovati u troškovima potrebnih mjera osiguranja (posebni ugovor),
- nadoknaditi štetu koju su prouzročili sudionici okupljanja,
- postupati po nalogu policije glede poduzimanja mjera sigurnosti u postupku pripreme, organiziranja i održavanja nogometne utakmice,

²⁵ **Zakon o javnom okupljanju**, Narodne novine, 1999./128, 2005./90, 2005./139, 2005./150, 2011./82, 2012./78, čl. 26

- kada je za vrijeme održavanja nogometne utakmice došlo do protupravnog ponašanja gledatelja u većem opsegu, službene osobe organizatora koje vode natjecanje dužne su privremeno ili trajno prekinuti športsko natjecanje,
- ovisno o vrsti športa i razini športskog natjecanja, vrsti športskog objekta, očekivanom broju gledatelja, te ocjeni opasnosti za izbijanje nereda i nasilja, mora na športskom natjecanju imati redarsku službu s dovoljnim brojem redara,
- prema zahtjevu policije, a iz razloga sigurnosti, ograničiti broj ulaznica koje se stavljaju u prodaju, na broj manji od ukupnog kapaciteta športskog objekta i
- poštivati pravila Hrvatskog nogometnog saveza kojima se propisuju mjerila za opremanje športskih objekata uređajima za kontrolu i brojanje ulaznica i videonadzorom, mjerila za određivanje minimalnog broja redara
- kada se športsko natjecanje održava u sustavu natjecanja organiziranom za razinu države, a označeno je kao visokorizično, osigurati da najmanje 30 posto osoba koje obavljaju redarske poslove moraju biti zaštitari, zaposlenici trgovačkog društva koje ima odobrenje za obavljanje poslova privatne zaštite, prema propisima koji reguliraju poslove privatne zaštite,
- policijskim službenicima koji obavljaju poslove unutar športskog objekta u civilnoj službi organizator športskog natjecanja dužan je osigurati dostatan broj ulaznica,
- osigurati prostoriju ili prostor čiji smještaj i oprema omogućuju vizualno praćenje športskog objekta ili njegovog dijela u kojem se odvija natjecanje i efikasno zapovijedanje redarstvenom službom,²⁶
- prije početka športskog natjecanja s Planom evakuacije upoznati predstavnike športskih klubova, suce i druge službene osobe na športskom natjecanju,
- odbiti prodati ili dodijeliti ulaznicu za nogometnu utakmicu osobi kojoj je izrečena zaštitna mjera ili mjera opreza za vrijeme dok traje ta zaštitna mjera ili mjera opreza,
- poduzeti mjere za onemogućivanje pristupa na prostor športskog objekta osobi za koju zna ili je dužan znati da joj je izrečena zaštitna, odnosno

²⁶ **Zakon o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima**, Narodne novine 2003./117, 2006./71, 2009./43, 2011./34, čl. 5, čl. 6, čl. 7, čl. 8

sigurnosna mjera zabrane prisustvovanja nogometnoj utakmici ili mjera opreza,

- odbiti prodati ili dodijeliti ulaznicu za nogometnu utakmicu osobi za koju raspolaže saznanjima da se ranije protupravno ponašala te poduzeti mjere za onemogućavanje pristupa na prostor športskog objekta toj osobi i
- ako je nogometna utakmica ocijenjena s visokim rizikom od izbijanja nereda i nasilja, na zahtjev policije, organizator će od predsjednika nadležnog prekršajnog suda najbližeg mjestu održavanja nogometne utakmice zatražiti prisustvo suca prekršajnog suda i zapisničara, ukoliko športski objekt raspolaže odgovarajućim prostorijama za njegov rad, a ukoliko ne raspolaže odgovarajućim prostorijama za rad prekršajnog suca, potrebno je osigurati njegovo dežurstvo u prostorijama nadležnoga prekršajnog suda.

6.2. Značaj i uloga redarske službe

Redarska služba mora biti organizirana sa zapovjednom strukturom koja osigurava da svaki redar zna koja mu je osoba nadređena.

Kada športsko natjecanje osiguravaju i pripadnici policije najviše rangirana osoba u hijerarhiji zapovijedanja je iz reda policije, a pripadnici redarske službe dužni su postupati po zapovijedi policije.

Redari moraju na odjeći imati vidljivo istaknutu oznaku ili napis koji označava da su pripadnici redarske službe, pri čemu redari koji su zaposlenici trgovačkih društava koje obavljaju djelatnost privatne zaštite moraju nositi odoru i iskaznicu te imati radni nalog.

Redari su dužni:

- štiti sudionike športskog natjecanja te imovinu koja se nalazi u športskom objektu,
- utvrditi posjeduje li osoba ulaznicu ili drugu odgovarajuću ispravu izdanu od strane organizatora te spriječiti neovlašten ulazak u športski objekt,
- utvrditi posjeduje li osoba koja ulazi ili se nalazi na športskom objektu alkoholna pića, drogu, pirotehnička sredstva, oružje ili druge predmete pogodne za nanošenje ozljeda ili za stvaranje nereda i nasilja te takve predmete privremeno oduzeti,

- utvrditi posjeduje li osoba koja ulazi ili se nalazi u športskom objektu transparente, zastave, simbole i sl. kojima se iskazuje ili potiče mržnja ili nasilje na temelju rase, nacionalne, regionalne ili vjerske pripadnosti ili neke druge posebnosti i privremeno oduzeti takve predmete,
- zabraniti pristup u športski objekt osobi koja je u alkoholiziranom stanju iznad 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka ili pod utjecajem droge, ili koja pokušava unijeti u športski objekt alkohol, drogu, pirotehnička sredstva, oružje ili druge predmete pogodne za nanošenje ozljeda ili za stvaranje nereda i nasilja,
- zabraniti gledateljima prijelaz iz jednog dijela športskog objekta u drugi dio,
- zadržati gledatelja koji se nasilno ponaša ili drugačije remeti red i mir na športskom natjecanju i predati ga policiji,
- onemogućiti gledatelje u pristupu u one dijelove športskog objekta koji nisu namijenjeni gledateljima,
- osobe zatečene u počinjenju prekršaja predati policiji.
- Redari su ovlašteni:
- izdati upozorenje i zapovijed, pregledati osobu, privremeno oduzeti predmete, utvrditi osobne podatke, podvrgnuti utvrđivanju prisutnosti alkohola u organizmu, zabraniti i spriječiti ulazak u športski objekt.

Redari u obavljanju svojih poslova smiju uporabiti tjelesnu snagu ako na drugi način ne mogu odbiti:

- napad usmjeren prema sebi, prema gledateljima, prema natjecateljima i drugim osobama i
- napad usmjeren na uništenje ili oštećenje dijelova športskog objekta i njegove opreme.²⁷

Redari moraju u ophođenju s gledateljima biti pristojni i spremni na pomoć, ne smiju biti pod utjecajem alkohola ili opojnih sredstava niti smiju iskazivati svoju navijačku pripadnost.

²⁷ **Zakon o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima**, Narodne novine 2003./117, 2006./71, 2009./43, 2011./34, čl. 8, čl. 9, čl. 10, čl. 11, čl. 12

6.3. Pripremne mjere osiguranja nogometnih utakmica

Intervenciju treba kvalitetno i sveobuhvatno pripremiti. Dobra priprema intervencije važna je pretpostavka za očekivani uspjeh, a može ga čak i jamčiti. Policijski službenici iz prakse znaju da loša priprema intervencije ugrožava njezin uspjeh. U konkretnom slučaju, govorimo o situaciji za koju znamo da će se dogoditi u određeno vrijeme. Kada se policiju pravodobno obavijesti o predviđenom događanju - nogometnoj utakmici (kroz najavu javnog okupljanja), vrijeme do početka nogometne utakmice treba iskoristiti za dobru pripremu kako bi se uspješno provela intervencija.

Vrijeme od prijave javnog okupljanja do početka okupljanja ima za svrhu stvaranje što kvalitetnije situacijske slike, te procjene situacije u cilju donošenja odluke o načinu provedbe intervencije.²⁸

Za savladavanje konkretne situacije, odnosno u ovom slučaju osiguranje nogometne utakmice, provode se sljedeće pripremne mjere:

- unos, ažuriranje i korištenje podataka o javnom okupljanju u IS MUP-a,
- analiza iskustava i spoznaja, osobito iz prijašnjih intervencija,
- korištenje informacijskog sustava,
- prikupljanje informacija od strane drugih policijskih uprava i postaja,
- priprema karata, prostornih planova, fotografija i sl.,
- planiranje uporabe sredstava za rukovođenje i intervenciju:
 - o davanje zahtjeva za sredstvima,
 - o pravodobna priprema prostora intervencije,
 - o stavljanje na raspolaganje posebnih intervencijskih sredstava (npr. vodeni top),

²⁸ Grigoleit, B. i dr: **Taktika policijskog postupanja 3, Policijske mjere kod izvanrednih situacija**, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Policijska akademija, Zagreb, 2020., str. 15

Fotografija 1. **Vodeni top**

Izvor: https://mup.gov.hr/UserDocsImages//Galerija/Pol_vozila/vodeni-top_DSC0022.jpg (28. 2. 2021.)

- provjera komunikacijskih sredstava (razglas, radiouređaji, mobiteli - dostupnost signala)
- priprema tekstova za objave putem zvučnika za predvidiv razvoj situacije,
- planiranje intervencijskih jedinica:
 - davanje zahtjeva za broj i obim intervencijskih jedinica,
 - utvrđivanje odnosa rukovođenja,
 - korištenje jedinica prema njihovoj važnosti (jačina, specijalizacija, oprema, mobilnost),
 - po potrebi osiguranje dodatnih razina uzbunjivanja,
- dogovori vezani uz suradnju s odgovornim osobama i o njihovoj dostupnosti (uoči i tijekom intervencije),
- obavljanje dogovora i izlazak na teren zajedno sa sudionicima (organizator, zaštitari itd.),
- određivanje osobe za vezu pri policiji (mediji, organizator, vatrogasci i dr.),
- imenovanje osobe za kontaktiranje s policijom od strane ostalih sudionika,

- utvrđivanje i analiza mogućih izvora opasnosti,
- dogovori vezani za potrebno medicinsko / liječničko zbrinjavanje te pripravnost hitne službe,
- podučavanje intervencijskih jedinica o taktički pravilnom ponašanju (predvidive konfliktne situacije i vlastita sigurnost),
- priprema dozvola za primjenu policijskih ovlasti (npr. udaljavanje),
- uspostavljanje veza sa stručnim službama vlastitih i drugih tijela,
- izrada koncepcija npr. za:
 - o mjere regulacije prometa,
 - o posebne mjere traganja,
 - o posebne zaštitne mjere (prostor, osobe),
 - o policijsko postupanje prilikom uhićenja,
 - o opskrba intervencijskih jedinica kod akcija koje dugo traju,
 - o rad s javnošću i medijima koji porate događanje,
- izrada okvirnih planova (zapovjedi).

6.4. Sastavljanje situacijske slike na primjeru iz prakse

U nedjelju, 7. ožujka 2021. godine, u 17,00 sati, na stadionu „Branko Čavlović Čavlek“ u Karlovcu, održat će se nogometna utakmica xy. kola 1. HNL između NK Karlovac 1919 iz Karlovca i GNK Dinamo iz Zagreba.

Očekuje se oko 5000 tisuća navijača. Organizator uključuje 100 redara. Izgredi se mogu očekivati ne samo tijekom utakmice na stadionu ili u njegovoj neposrednoj blizini, nego i prije i nakon utakmice u središtu Karlovca i prilazima gradu.

Mogu se predvidjeti:

- o napadi na autobuse gostujuće momčadi,
- o izgredi navijača u središtu grada,
- o bacanje predmeta u natjecateljski prostor ili gledateljski prostor,
- o pjevanje pjesama ili dobacivanje poruka čiji sadržaj iskazuje ili potiče mržnju ili nasilje na temelju rasne, nacionalne, regionalne ili vjerske pripadnosti,
- o paljenje i bacanje pirotehničkih sredstava,
- o paljenje ili uništavanje na drugi način navijačkih rekvizita i drugih predmeta,

- pokušaj nedopuštenog ulaska ili nedopušten ulazak u natjecateljski prostor ili u gledateljski prostor ili prostor koji je namijenjen sucima ili drugim osobama koje sudjeluju u športskom natjecanju,
- međusobne provokacije navijačkih skupina na stadionu i u njegovoj neposrednoj blizini,
- napadi na navijače prilikom odlaska sa stadiona,
- posjedovanje ili konzumiranje alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže više od 6% alkohola, droga te posjedovanje pirotehničkih sredstava, oružja i drugih sredstava pogodnih za nanošenje ozljeda ili za stvaranje nereda i nasilja,
- pokušaj unošenja ili unošenje u športski objekt alkoholnih pića, droga, pirotehničkih sredstava, oružja i drugih predmeta koji su prema prosudbi redara pogodni za nanošenje ozljeda ili za stvaranje nereda i nasilja,
- pokušaj ulaska, dolazak i boravak na prostoru športskog objekta u alkoholiziranom stanju iznad 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka,
- maskiranje lica kapom, maramom ili na drugi način radi prikrivanja identiteta,
- pokušaj unošenja, unošenje i isticanje transparenta, zastave ili druge stvari s tekstom, slikom, znakom ili drugim obilježjem kojima se iskazuje ili potiče mržnja ili nasilje na temelju rasne, nacionalne, regionalne ili vjerske pripadnosti i
- boravak i zadržavanje na mjestu u gledateljskom prostoru za koje se ne posjeduje ulaznica ili odgovarajuća isprava izdana od strane organizatora i
- dolazak osoba kojima je izrečena i u trajanju zaštitna mjera, sigurnosna mjera ili zabrana prisustvovanja športskom natjecanju na prostor športskog objekta.

Odlučuje se ustrojavanje sljedećih intervencijskih jedinica:

- prednadzor
- stadion „Branko Čavlović Čavlek“
- vanjsko osiguranje
- pratnja navijača GNK Dinamo
- osiguranje središta grada
- jedinice za stupanje u akciju
- mjere vezane za promet
- uhićenja i privođenja

- protueksplzijski pregled

6.5. Organizacijske mjere osiguranja nogometne utakmice

Pod organizacijskim mjerama podrazumijevamo ustrojavanje rukovodnog tima te sastavljanje pisanog plana intervencije i određivanje i dodjeljivanje pojedinačnih zadaća.

Fotografija 2. Shematski prikaz stadiona „Branko Čavlović Čavlek“ u Karlovcu

Izvor: <http://www.nk-karlovac.hr/index.php/stadion.html> (1. 5. 2011.)

Fotografija 3. Stadion „Branko Čavlović Čavlek“ u Karlovcu

Izvor: <http://nk-karlovac1919.hr/stadion/> (25. 1. 2021.)

Pisani plan intervencije definira sljedeće:

- nadzor na prometnicama koje vode prema nogometnom stadionu, odnosno pregled vozila i osoba koje se izjasne ili je prema okolnostima očigledno da idu na nogometnu utakmicu, a svojim ponašanjem čine kažnjive radnje, oduzimanje predmeta, ispitivanje prisutnosti alkohola, udaljenje iz sredstava javnog prometa, zabrana dolaska u mjesto nogometne utakmice ili ulazak na nogometni stadion, zadržavanje do isteka vremena od dva sata nakon završetka nogometne utakmice,
- predviđeno vrijeme otvaranja objekta kako bi se izbjegle gužve i neredi prilikom ulaska gledatelja u športski objekt,
- ustrojavanje podsektora na stadionu,
- pregled prostora koji obuhvaća protueksplozijski pregled i pronalazak zabranjenih predmeta (palice za planirani obračun, alkohol, pirotehnička sredstva i sl.),
- smještaj medicinskog i protupožarnog osoblja na određenim mjestima prije ulaska gledatelja u športski objekt sve do njihovog izlaska iz športskog objekta,
- potporu redarskoj službi,

- provođenje kontrole prilikom ulaska (osobe, predmeti):
 - o pokušaj unošenja ili unošenje u športski objekt alkoholnih pića, droga, pirotehničkih sredstava, oružja i drugih predmeta koji su prema prosudbi redara pogodni za nanošenje ozljeda ili za stvaranje nereda i nasilja,

Fotografija 4. **Ručni detektor metala**

Izvor: <https://www.trazi.hr/trgovina/proizvod/vidaxl-detektor-metala-crni/> (27. 2. 2021.)

- o pokušaj ulaska, dolazak i boravak na prostoru športskog objekta u alkoholiziranom stanju iznad 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka,
 - o pokušaj ulaska, dolazak i boravak na prostoru športskog objekta osoba kojima je izrečena zaštitna mjera zabrane prisustvovanja nogometnim utakmicama 1. HNL na području Republike Hrvatske,
 - o pokušaj unošenja, unošenje i isticanje transparenta, zastave ili druge stvari s tekstom, slikom, znakom ili drugim obilježjem kojima se iskazuje ili potiče mržnja ili nasilje na temelju rasne, nacionalne, regionalne ili vjerske pripadnosti,
- oduzimanje predmeta i dovođenje osoba koje čine prekršaje i kaznena djela u nadležnu policijsku postaju,
 - smještaj osoba kojima je oduzeta sloboda u prostorijama policijske postaje (prijevozni kapaciteti, čuvanje uz neprekidni nadzor policijskih službenika, razdvajanje izgređnika itd.),

- određivanje službenika za vezu sa svim uključenim stranama,
- korištenje intervencijskih jedinica (ulazi, parkirališta, rezervni putovi),
- provođenje prikrivenih mjera i radnji (policijski službenici u građanskom odijelu radi prepoznavanja izgreznika i počinitelja prekršaja i kaznenih djela te zajedno s intervencijskom jedinicom obavljaju uhićenje takvih osoba radi odvoženja u policijsku postaju),
- nadzor pridržavanja izdanih naredbi organizatoru od strane policije (npr. zabrana točenja alkohola, prodaja pića u otvorenim papirnatim ili plastičnim posudama, jačina sustava obavješćavanja gledatelja jača od buke koju mogu stvoriti gledatelji),
- osiguranje uglednih osoba,
- osiguranje momčadskih i sudačkih kabina,
- osiguranje suca i delegata,
- preuzimanje prostora intervencije radi sprječavanja susreta protivničkih navijačkih skupina i nasilnih obračuna (prije i za vrijeme utakmice),
- razdvajanje nasilnih osoba od drugih gledatelja i neuključenih osoba,
- sprječavanje premještanja gledatelja (sjeverna na zapadnu tribinu),
- osiguranje objekta (oštećenje objekta),
- osiguranje prostora (širenje izgreda izvan stadiona),
- preuzimanje izgreznika koje su zadržali redari,
- osiguranje dokaza potrebnih za provođenje prekršajnih postupaka - podatci o redaru kao svjedoku,
- održavanje u pripravnosti intervencijskih jedinica,
- priprema intervencije na sjevernoj tribini,
- držanje u pripravnosti vodenog topa zajedno s jedinicama interventne policije na atletskoj stazi u zoni povezivanja između sjevera i zapada,
- plan evakuacije (rušenje tribina, krova ili drugog čime je natkriven natjecateljski prostor, požar, nekontrolirano kretanje mase gledatelja, nestanak svjetla i sl.),
- zadržavanje gledatelja koji se protupravno ponašaju na nogometnom stadionu ili u okolici nogometnog stadiona do dva sata nakon završetka športskog natjecanja,
- poslove u policijskoj postaji (javljanje izgreznika kojima je izrečena zaštitna mjera, provjera i nadzor izgreznika kojima je izrečena zaštitna mjera na kućnoj adresi, boravak izgreznika kojima je izrečena zaštitna mjera u policijskoj postaji,

raspisivanje potrage za izgređnikom koji ne poštuje mjeru radi dovođenja sucu prekršajnog suda, o maloljetnim osobama za koje je ocjenjeno ili utvrđeno da su protupravno postupale obavijestiti njihove roditelje, odnosno skrbnike te nadležni centar za socijalnu skrb, izvršiti prihvat i obradu počinitelja prekršaja i kaznenih djela, privođenje na prekršajni sud),

- mjere vezane za promet - regulacija prometa za neometan dolazak i odlazak gledatelja, nadzor prometa u mirovanju (parkiranje), osiguranje neometanog dolaska i odlaska igrača i navijača uz pratnju policije te određivanje alternativnih cestovnih pravaca,
- rad s medijima i javnošću koji prate nogometnu utakmicu - uloga glasnogovornika (mediji zainteresirani za policijsku procjenu nogometne utakmice i izvješće nakon utakmice),
- snimanje i dokumentiranje obavljanja policijskih poslova i primjene policijskih ovlasti,
- sustav obavješćavanja gledatelja (jasan i jači od buke koju mogu stvoriti gledatelji unutar i izvan objekta),
- mjesto za pohranu privremeno oduzetih predmeta,
- pražnjenje prostora i
- resursi: vozila, policijski službenici, policijski psi, video kamere, ručni razglasi, sredstava za blokadu, oprema za održavanje JRM-a, radiouređaji, informacijska podrška, alkometri, letjelica „Dron“, itd.

6.6. Sažeti prikaz pisanog plana

1. NASLOV

- ustrojstvena jedinica,
- broj dokumenta,
- pravna osnova za donošenje plana osiguranja,
- naziv dokumenta i
- događaj – javno okupljanje – nogometna utakmica.

2. UVOD

- podaci o mjestu i vremenu održavanja događaja,

- podaci o organizatoru i voditelju javnog okupljanja,
- podaci o redarskoj službi i njihovu broju,
- podaci o vatrogasnoj službi i službi hitne pomoći
- podaci o vremenu uspostavljanja stalnog osiguranja
- podaci o očekivanom broju gledatelja, domaćih i gostujućih navijača,
- podaci o smještaju navijača,
- podaci o održavanju prethodnog sigurnosnog sastanka,
- podaci o programu boravka gostujuće i domaće momčadi (npr. treninzima),
- eventualni drugi opći poznati podaci u tom trenutku i
- nalog / namjera

3. SIGURNOSNA PROCJENA

- općeniti podaci o utakmici,
- važnost utakmice u sportsko-natjecateljskom kontekstu,
- atraktivnost utakmice i odziv u javnosti,
- očekivani broj gledatelja,
- mogućnost gostujućih navijačkih skupina te njihova brojnost,
- odnos između gostujućih i domaćih navijača (animozitet i sl.),
- iskustvo iz dosadašnjih susreta,
- podaci o mogućim mjestima izgreda i
- procjena stupnja rizika

Fotografija 5. **Navijači**

Izvor: <https://dalmatinskiportal.hr/sport/video--navijaci-feyenoorda-priredili-vatreni-docek-dinamu/82054> (28. 2. 2021.)

4. MJERE OSIGURANJA

- opservacija,
- vanjsko osiguranje,
- unutarnje osiguranje,
- osiguranje i preprata gostujućih navijača,
- nadzor i upravljanje prometom,
- ekipe za privođenje,
- kriminalističko istraživanje i obrade privedenih osoba,
- mjere protueksplozijskog pregleda,
- mjere dokumentiranja i
- mjere – ostale zadaće.

Fotografija 6. Izgled punkta za prihvata, pregled i prepratu gostujućih navijača

Izvor: <https://www.vecernji.hr/sport/masovna-tucnjava-torcide-i-armade-letjele-boce-i-baklje-559987> (28. 2. 2021)

5. UPORABA SREDSTAVA PRISILE (način uporabe prema pojedincima , prema skupinama, po zapovjedi, samostalno)

6. ODIJEVANJE (policijski službenici u odori, policijski službenici u građanskom odijelu, policijski službenici interventne jedinice policije, policijski službenici kriminalističke policije)

Fotografija 7. **Skupina interventnih policajaca u pripremi**

Izvor: <https://karlovacka-policija.gov.hr/o-nama/interventna-jedinica-policije-27578/27578> (28. 2. 2021.)

7. KOMUNIKACIJA (sredstva i način komunikacije)

8. RUKOVOĐENJE (podaci o stožeru osiguranja i rukovođenju rukovoditelj, pomoćnici, sustav izvješćivanja)

Fotografija 8. **Stožer osiguranja - operativno-komunikacijski centar**

Izvor: https://policija.gov.hr/UserDocsImages//Ustroj/ILUSTRACIJE/OKC_MUP_.jpg
(28.2. 2021.)

9. PODNOŠENJE IZVJEŠĆA (u pisanom obliku, nakon obavljenog osiguranja i unos u IS MUP-a RH)

10. REKAPITULACIJA RESURSA (konkretan primjer iz prakse - ljudski resursi)

Rukovoditelj osiguranja.....	1
Pomoćnik rukovoditelja osiguranja.....	2
Unutarnje osiguranje.....	25
Vanjsko osiguranje.....	47
Policijske postaje	25
<u>Prihvat, pratnja i unutarnje osiguranje.....</u>	<u>50</u>
Sveukupno.....	150

11. POTPISNIK PLANA I PODACI DOSTAVLJENIM ADRESAMA PLANA

6.7. Provjera uspješnosti (evaluacija)²⁹

Provjera uspješnosti ima veliko značenje tijekom, ali i nakon intervencije. Pritom treba znati da je teško ocijeniti uspjeh policije. Ona se u svakoj fazi ispunjenja zadaća odnosi:

- na rezultate (provjeru rezultata - Je li cilj postignut?),
- na stupanj postizanja cilja (provjeru rezultata - Koliki je stupanj postignuća?),
- na postupak (provjeru postupka - Jesu li taktičke mjere provedene na taktički nužan i pravno dopustiv način?) i
- na ponašanje snaga (provjeru ponašanja - Odgovara li viđeno ponašanje intervencijskih jedinica npr. prema navijačima?).

Provjera uspješnosti može se provoditi:

- kroz usporedbu zadanog i učinjenog (utvrđivanje ciljeva, definiranje ciljeva, stupanj ispunjenja ciljeva). Usporedba se obavlja: provjerom rezultata, je li cilj postignut, koliko je stupanj postignuća cilja, provjerom postupka, jesu li taktičke mjere provedene na taktički nužan način i pravno dopustiv način i provjerom ponašanja.
- kroz sustavnu obradu i analizu provedene akcije (povod, tijek i učinci intervencije, ponašanje izgređnika – taktika i tehnika, policijske mjere – rukovođenje, taktički ciljevi, učinci rezultati / statistika, informacije, komunikacija, učinci intervencije na izgređnike, neumiješane osobe, situacijsku sliku, suradnja s drugim tijelima, opskrba, iskustva sa zapovjednim snagama, sredstva za rukovođenje i intervenciju, primijenjena taktika, reakcije u javnosti i medijima, analiza i zaključci)
- kroz metodičku obradu stečenog iskustva (sažimanje, analizu, vrednovanje, prosljeđivanje, npr. za godišnja izvješća, seminare, edukacije, dopune planova, časopise i dr.).

²⁹ Grigoleit, B. i dr: **Taktika policijskog postupanja 1, Organizacija, planiranje i odlučivanje prilikom policijskih intervencija**, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Policijska akademija, Zagreb, 2020., str. 148

7. ZAKLJUČAK

Može se zaključiti da je logistika jedna od osnovnih karika bitnih za uspješno obavljanje policijskih zadaća. Niti jedan logistički proizvod u bilo kojem logističkom procesu logističke industrije ne može proizvoditi bez informacija kao podrške i potpore u takvim procesima. Organizacija logistike podrazumijeva odgovarajuće inpute i outpute, kadrove i tehnička sredstva, ali sve to u jednom dinamičkom procesu.

Donošenje logističke odluke je vještina i znanost. Ostali aspekti - učinak vođenja, složenost budućih aktivnosti te nesigurnost glede mogućih problema, čine vještinu procesa donošenja logističke odluke neophodnom. Kao primarni donositelj odluke, organizator logističkog procesa, uz potporu i pomoć svog osoblja, ne mora sam odlučivati o onome što uraditi i kako to učiniti, već također mora uvidjeti da li i kada mora donijeti odluku. Kako dolazi do te odluke pitanje je osobnog izbora. Sustavni pristup rješavanju problema pomaže u primjenjivanju potpunosti, jasnoće, prosudbe, logike i profesionalnog znanja o zadaći.

Slijedom navedenog nameće se zaključak koliko je zapravo logistički sustav kompleksan i bitan za funkcioniranje policije. Njegova opsežnost i važnost do najvećeg izražaja dolaze u kriznim situacijama. Bez pravodobne logističke potpore policija jednostavno ne može biti operativna.

Logistika prožima sve procese!

LITERATURA

Stručne knjige:

1. Borovec, K. i dr., **Policijski rad okrenut zajednici**, Priručnik za policijske rukovoditelje i službenike, Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska akademija, Zagreb, 2013.
2. Gjenero, D. i dr.: **Policija i građani - Priručnik za građane**, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske i Hrvatski helsinški odbor, Zagreb, 2005.
3. Grigoleit, B. i dr.: **Taktika policijskog postupanja 3., Policijske mjere kod izvanrednih situacija**, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Policijska akademija, Zagreb, 2020.
4. Grigoleit, B. i dr: **Taktika policijskog postupanja 1, Organizacija, planiranje i odlučivanje prilikom policijskih intervencija**, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Policijska akademija, Zagreb, 2020.
5. Segetlija, Z.: **Uvod u poslovnu logistiku, Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje**, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku I Ekonomski fakultet Osijek, Osijek, 2013.
6. Šamanović, J.: **Prodaja distribucija logistika, Teorija i praksa**, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split, 2009.

Časopisi:

1. Mecanović I.: **Poslovna logistika u javnim službama**, Pravni vjesnik 23 (3-4) 9-48, 2006.

Zakoni i uredbe:

1. **Zakon o javnom okupljanju**, Narodne novine, 1999./128, 2005./90, 2005./139, 2005./150, 2011./82, 2012./78, čl. 26
2. **Zakon o policiji**, Narodne novine, Zagreb, 2011./34, 2012./130, 2014./89, 2014./151, 2015./33, 2016./121, 2019./66
3. **Zakon o policijskim poslovima i ovlastima**, Narodne novine, Zagreb, 2009./76, 2014./92, 2019./70.

4. **Zakon o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima**, Narodne novine 2003./117, 2006./71, 2009./43, 2011./34
5. **Zakon o sustavu državne uprave**, Narodne novine, Zagreb, 2019./66
6. **Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave**, Narodne novine, Zagreb, 2020./85
7. **Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova**, Narodne novine, 2020./97

Izvori s interneta:

1. <https://mup.gov.hr/o-nama-9/ustroj/201> (6. 2. 2021.)
2. <https://hrvatski-vojniki.hr/?s=logistika> (6. 2. 2021.)
3. <http://nk-karlovac1919.hr/stadion/> (25. 1. 2021.)
4. <https://mup.gov.hr/policijska-vozila-282047/282047> (28. 2. 2021.)
5. <https://www.trazi.hr/trgovina/proizvod/vidaxl-detektor-metala-crni/> (27. 2. 2021.)
6. <https://dalmatinskiportal.hr/sport/video--navijaci-feyenoorda-priredili-vatreni-docek-dinamu/82054> (28. 2. 2021.)
7. <https://www.vecernji.hr/sport/masovna-tucnjava-torcide-i-armade-letjele-boce-i-baklje-559987> (28. 2. 2021.)
8. <https://karlovacka-policija.gov.hr/o-nama/interventna-jedinica-policije-27578/27578> (28. 2. 2021.)
9. <https://policija.gov.hr/operativno-komunikacijski-centar-policije/417> (28. 2. 2021.)

POPIS ILUSTRACIJA

Popis slika

Slika 1.: Institucijsko / područno razgraničenje logistike	5
Slika 2.: Poslovna logistika kao funkcija.....	8
Slika 3.: Hijerarhijska i organizacijska struktura MUP-a RH s logističkog gledišta	24

Popis fotografija

Fotografija 1.: Vodeni top.....	34
Fotografija 2.: Shematski prikaz stadiona „Branko Čavlović Čavlek“ u Karlovcu	37
Fotografija 3.: Stadion „Branko Čavlović Čavlek“ u Karlovcu.....	38
Fotografija 4.: Ručni detektor metala	39
Fotografija 5.: Navijači	42
Fotografija 6.: Izgled punkta za prihvat, pregled i prepratu gostujućih navijača	43
Fotografija 7.: Skupina interventnih policajaca u pripremi.....	44
Fotografija 8.: Stožer osiguranja - operativno-komunikacijski centar	45